

— 1968 intre Dubova și Playișevita, la 7.311. 1943. La Toplet lingă Orșova a fost capturată o ♀, iar la 16.V.1966 în valea Ebelnicii (la cca 4 km sud-vest de Orșova) a fost prins un ♂ adult. Aceste două exemplare se găsesc în colecțiile muzeului din Timișoara.

Limita cea mai nordică în țara noastră este localitatea Armeniș, la cca 30 km sud-est de Caransebeș unde a fost întlnită în 1965.

În Oltenia presura bârboasă a fost observată și capturată de noi la data de 22.V.1968, un ♂ adult, în pădurea Leamna de lingă Craiova. La aceeași dată au mai fost observați 2 ♂.

Și la 24.VI.1968 au fost observați 2 ♂ însotiti de 3 pui, fapt ce dovedește că *Emberiza cirrus* este pasăre clocitoare în Oltenia.

Biotebul caracteristic acestei specii descris de Linția corespunde întru totul cu cel găsit de noi: regiune deluroasă, cu păduri cu multe tufișuri în apropiere de cursuri de apă, în cazul nostru pe malul Jiului.

Cu ocazia deplasării efectuate pe valea Sohodolului (împreună cu prof. dr. docent Alexandru Grossu) am întlnit pe *Emberiza cirrus* în numeroase exemplare, ♂ și ♀ la data de 30.VII.1968, transportând în rână la cuiuburi care erau plăsite în tufișurile de la intrarea în chei.

Valea Sohodolului este cea mai nordică localitate din Oltenia unde a fost observată presura bârboasă.

De menționat că topoclimatul din Valea Sohodolului este asemănător celui mediteranean, făcind posibilă pătrunderea aici a unor forme sudice cum ar fi și *Apus melba*, întlnit de noi în foarte multe locuri.

Și în cazul presurei bârboasă se poate aprecia că este vorba de o expansiune spre nord a acestei specii, care trebuie urmărită în toată țara.

Propunem de asemenea ca denumirea populară să fie presura bârboasă, așa cum a denumit-o Linția și nu presura bârboasă, întrucât aria ei de răspândire nu se mai limitează numai la Banat.

Îată și dimensiunile exemplarului capturat de noi: lungimea totală 158 mm, aripă 77 mm, coadă 70 mm, tarsul 18 mm, degetul mijlociu 13 mm, pollicul 8 mm, ciocul 11 mm, anvergura 245 mm, greutatea 23,50 g. El se află în colecția științifică de păsări a Muzeului Olteniei-Craiova, conservat sub formă de balg.

BIBLIOGRAFIE

1. Dombrowski R., *Păsările României*, vol. I, București, 1964, preluat de D. Linția.

LASTUNUL MARE-SUDIC (*APUS MELBA L.*) CUIBĂREȘTE ÎN CHEILE OLTEȚULUI

NICOLAE SEMEN

Fig. 1. Cheile Sohodolului, județ Runcu.

În Revista Muzeelor nr. 5, anul IV, 1967 am arătat că pentru prima dată s-a găsit o numărătoare colonie de *Apus melba L.* cuibărind în interiorul țării, lingă localitatea Runcu (jud. Gorj) în cheile de calcar ale Sohodolului.

Intre 10–18 iunie 1968 am făcut o deplasare în cheile de calcar ale Oltețului, lingă localitatea Polovragi. Aceste chei se întind pe

o distanță de cca. 2 km, iar pe alocuri depășesc 100 m înălțime. Aici am observat în mai multe rânduri 4–5 perechi de *Apus melba*, în zilele de 12 și 13 iunie 1968. Nu am putut observa cu certitudine locurile lor de cuibărit datorită faptului că aceste chei sunt foarte înalte și largi. Comportarea lăstunului mare sudic este deosebit de interesantă la această dată (în epoca de aranjare a cuibului și începutul depunerii ouălor), cîte două-trei perechi trec în zbor rapid prin fața pereților, fără a scoate nici un strigăt.

Cu sprijinul tov. C. Sprincenatu, tehnician de vinătoare la ocolul silvic Runcu (jud. Gorj), căruia îl aduc și pe această cale mulțumiri, s-au putut aduna unele observații în timpul cuibăritului și creșterii puietului.

Fig. 2. Cheile Oltețului la Polovragi.

În luna iulie, după ce puii încep să iasă din ou, prin față stîncilor trec mai multe perechi, emițind cunoșcutul ti-ti-ti-ti.

După 1 august se observă și mai multe exemplare, dintre care unele vin și se agăță lingă gurile din pereți verticali de stîncă, răminind pentru mai mult timp în repaus. Este vorba de puietul care se odihnește după exercițiile de zbor, fapt neobișnuit pînă la această dată în colonie.

În dimineața zilei de 17 august 1967, colonia era puștic și nu s-a mai observat nici un exemplar după această dată. Fiind în ziuă de 17 august 1967 pe valea Cernei, la nord de Herculane, am observat un stol de peste 25 exemplare care zburau către sud, de-a lungul Cernei. După această dată n-am mai observat nici un exemplar pe Cerna, nici la Cazane.

În ziua de 24 aprilie 1968 au fost observate primele trei exemplare care au sosit la locurile de cuibărit de la Runcu. Lăstunul-mare, *Apus apus* a sosit în aceeași locuri cu cîteva zile mai tîrziu.

DATE

ORNITOLOGICE

DIN CHEILE TURZII

ȘTEFAN KOHL

Acest teren pitoresc cu pereți abrupti, cu turnuri, colții, hornuri și peșteri este vizitat anual de foarte mulți turiști. Dar nu numai turistul și alpinistul găsește aici lucruri frumoase și ciudate, ci și naturalistului îi se oferă aspecte interesante. Botaniștii au studiat aceste locuri deja în secolul trecut și prin cercetările multor specialiști, flora acestor Chei este foarte bine cunoscută (Csûrös, 1967).

Despre fauna Cheilor, Nyárady (1937) publică date prețioase în lucrarea sa monografică „Cheia Turzii”. Printre altele, aici este inclusă și o listă cu 67 specii de pisișri observate în Chei. Aceste observații au fost efectuate de către Ferenczi și Orosz. În afară de această listă, mai sunt publicate unele date ornitofaunistice în diferite perioadice.

Cheile Turzii au luat nastere prin surparea peșterii formată de pîrul Hășdate în calcarele jurasicice. Lungimea lor este de circa 2 000 m, avind o direcție aproximativă NV-SE. Altitudinea medie a pîrului este de circa 440 m deasupra nivelului mării, iar virful turnurilor și pereții cei mai înalți prezintă o diferență de nivel de 320 m.

A fost cercetată albia pîrului, unele părți dintre pereți și platoul deasupra pereților. În albiea pîrului, mai ales în terenul de revârsare, se găsește o vegetație bogată cu grupuri de *Populus*, *Salix* și *Corylus*. În partea opusă a cabanei se intinde Pădurea Mischiului, sub care se află o plantărie de *Pinus* și *Picea*, din anul 1900. În părțile dintre pereți este o vegetație interesantă cu multe varietăți și endemisme, iar pe marginile grohotișurilor găsim tufe de *Crataegus* și *Corylus*. Platoul deasupra pereților este acoperit cu ierburi și unele tufe răzele de *Crataegus*.

Avind posibilități de a vizita în cursul anilor 1967 și 1968 acest teren, am vrea să semnalăm rezultatele observațiilor noastre cît și cele din literatura de specialitate, fără a avea pretenția că problemele sunt studiate în plenitudine. Cheile Turzii au fost cercetate de noi în ultimii doi